

Glasovne promjene

1. Zadane riječi u zagradama napiši u rečenice u odgovarajućem obliku.

Držao je cvijeće u _____ (ruka, L)

Na _____ (muka, L) se poznaju _____ (junak, N, mn.).

Zbog tebe sam bila u _____ (briga, L).

Našao sam na taj ulomak u _____ (knjiga, L).

Nisu tvoji _____ (griješ, N, kratka mn.) tako veliki!

Dopuni!

U svim riječima provela se glasovna promjena _____.

Glasovi _____, _____, _____ ispred nastavka _____ promijenili su se u _____, _____, _____.

3. Označi rečenice koje su točno napisane.

- a) Približavam se Jadranki.
- b) Dat ću intervju jednoj novinarci.
- c) Pravci se spajaju u jednoj točki.
- d) Sutra idem k baki.

4. Zadane riječi u zagradama napiši u rečenice u odgovarajućem obliku.

Dragi _____ (Bog, V), pomози mi!

Obraćam ti se, veliki _____ (duh, V)!

Zgrabila ga je neka snažna _____ (uvećanica imenice ruka).

Provjeri je li meso _____ (gl. pridjev trpni od glagola peći, osnova pek-).

Livadom su se rastrčali _____ (zec, N, mn.)

_____ (umanjenica imenice ptica) je uplašeno odletjela.

Dopuni!

U svim riječima provela se glasovna promjena _____.

Glasovi _____, _____, _____ ispred nastavka **i/e** promijenili su se u _____, _____, _____.

Glas c mijenja se u glas _____, a glas z u glas _____.

5. Zadane riječi u zagradama napiši u rečenice u odgovarajućem obliku

a) Napiši imenice u instrumentalu (s nastavkom -ju)

Meso treba dobro natrljati _____ (sol).

Ne muči se _____ (glad).

Dočeka me s _____ (radost).

b) Stupnjuj pridjeve!

Ti si mi drag, ali on mi je još _____. Vjetrić je bio tih, _____ od šapta.

Koji je natjecatelj _____ (brz)?

Dopuni!

U svim riječima provela se glasovna promjena _____. Glasovi koji nisu nepčanici (nepalatali) stopili su se s glasom _____ u nepčanike (palatale).

h + _____ = _____

k + j = _____

t + j = _____

n + j = _____

_____ + j = š

c + j = _____

_____ + j = lj

z + j = _____

_____ + j = đ

g + j = _____

6. Kako se zove glas koji se pri jotaciji umeće iza glasova **p, b, m, v**? (snop + ? + je = ?)

7. Istaknute riječi napiši u nominativu jednine.

Ostala sam bez **konca**. _____

Veselim se kad dobijem mnogo **pisama**. _____

Nije bilo ni jednog **stolca**. _____

Volim nositi **kratke** rukave. _____

Dobri ljudi čine svijet boljim. _____

Povuci **ravnu** crtu u bilježnici. _____

Ovdje uočavam glasovnu promjenu koja se naziva _____.

8. Označi slovo uz nazive dviju glasovnih promjena provedenih u podcrtanoj riječi.

E, moj čovječuljče!

- a) nepostojani a i sibilizacija
- b) nepostojani a i palatalizacija
- c) palatalizacija i jotacija
- d) sibilizacija i jotacija

9. Označi pravilno napisanu podebljanu riječ.

- a) Njegov je posao dobro **plačen/plaćen**.
- b) Drago mi je što si došao, **vojniče/vojniće**!
- c) Postajao je sve **ljuči/ljući**.
- d) **Skakuće/skakuće** po cesti.

10. Razvrstaj podcrtane glagole prema glasovnoj promjeni koja je u njima provedena.

Svake subote pečem kolače.

Brat stalno viče na mene.

Sljedeći tjedan pišemo ispit.

Nikad ne miruje, stalno skače.

On pobježe kad je čuo što se dogodilo.

PALATALIZACIJA	
JOTACIJA	

11. Razvrstaj u tablicu riječi u kojima je provedena glasovna promjena.

Upita dječak pisca što valja kazati voljenoj osobi.

„Dječače, lijepe riječi reci onomu koga voliš. Izgovori ih onako kako dišeš.”

nepostojani a	palatalizacija	sibilizacija	Jotacija

12. Označi među istaknutim riječima u rečenici onu u kojoj je provedena tražena glasovna promjena. (U svakoj je rečenici samo jedna takva riječ.)

a) jotacija

Život je prepun lijepih stvari, a meni je najdraže čitati.

b) sibilizacija

Autorični prijedlozi mogućih promjena nisu bili prihvaćeni

c) nepostojani a

Ništa neću reći Mateju, Darku, Petru ni Vinku.

13. Zadatak ima dva dijela:

- ispiši one riječi u kojima je provedena glasovna promjena
- imenuj glasovnu promjenu.

Možete postati korisnici brojnih projekata namijenjenih mladima iz Europe.

riječ

glasovna promjena

_____	_____
_____	_____

14. Prepiši podcrtane riječi prema provedenim glasovnim promjenama.

Dobar pisac lako privuče čitatelja i svoj roman učini pravim mamcem. Glavni junak može me osvojiti svojom požrtvovnošću. Reci mi jesam li u pravu!

a) jotacija: _____

b) palatalizacija: _____

c) nepostojani a: _____

d) sibilizacija: _____

15. Imenuj glasovne promjene koje su se dogodile u navedenim primjerima.

a) propuh – propuše	_____
b) modar – modra	_____
c) stric – striče	_____
d) blag – blaži	_____